

Sygn. akt I NO 8/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z odwołania J. J.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2018

z dnia 11 października 2018 r.

w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na cztery z siedmiu stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...),

ogłoszonych w Monitorze Polskim 2018 r., poz. 323.,

z udziałem M. K., M. M., J. Ś. i P. U.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 27 marca 2019 r.,

uchyła zaskarżoną uchwałę w punkcie 1 w całości oraz w punkcie 2 co do J. J. i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

UZASADNIENIE

Uchwałą z 11 października 2018 r., działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2018 r.,

poz. 389, ze zm., dalej zwanej „ustawą o KRS”), Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie M. K., M. M., J. Ś. i P. U. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) (pkt 1 uchwały) oraz zdecydowała się nie przedstawić Prezydentowi wniosku o powołanie B. B., P. H., J. J., J. S., R. S., I. W., M. W. i E. Z. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) (pkt 2 uchwały).

W uzasadnieniu uchwały Krajowa Rada Sądownictwa wskazała, że na siedem wolnych stanowisk sędziowskich w Sądzie Apelacyjnym w (...), zgłosiło się 14 kandydatów tj.: R. B. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., B. B. - sędzia Sądu Okręgowego w S., P. H. - sędzia Sądu Okręgowego w P., J. J. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., I. J. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., M. K. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., M. M. - doktor habilitowany, profesor nadzwyczajny na Uniwersytecie (...), J. S. - sędzia Sądu Okręgowego w S., R. Ś. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., J. Ś. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., P. U. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., I. W. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., M. W. - sędzia Sądu Okręgowego w Ł., E. Z. - sędzia Sądu Okręgowego w S. Rada oddzielnymi uchwałami umorzyła postępowanie wobec R. B. i I. J. z uwagi na cofnięcie zgłoszeń przez tych kandydatów. W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady jej Przewodniczący wyznaczył Zespół członków Rady (dalej jako „Zespół”), zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady.

Na posiedzeniu w dniu 8 października 2018 r. Zespół zapoznał z materiałami sprawy, w tym uwzględnił ocenę kandydatów przez Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...), która wypadła następująco: B. B. - 49 głosów „za”, 17 głosów „przeciw”, 18 głosów „wstrzymujących się”, Pan P. H. - 54 głosy „za”, 14 głosów „przeciw”, 16 głosów „wstrzymujących się”, Pani J. J. - 52 głosy „za”, 18 głosów „przeciw”, 14 głosów „wstrzymujących się”, Pan M. K. - 8 głosów „za”, 69 głosów „przeciw”, 7 głosów „wstrzymujących się”, Pani M. M. - 12 głosów „za”, 62 głosy „przeciw”, 10 głosów „wstrzymujących się”, Pani J. S. - 37 głosów „za”, 20 głosów „przeciw”, 27 głosów „wstrzymujących się”, Pan R. Ś. - 79 głosów „za”, 3 głosy

„przeciw”, 1 głos „wstrzymujący się”, Pan J. Ś. - 50 głosów „za”, 17 głosów „przeciw”, 17 głosów „wstrzymujących się”, Pan P. U. - 57 głosów „za”, 16 głosów „przeciw”, 10 głosów „wstrzymujących się”, Pani I. W. - 49 głosów „za”, 19 głosów „przeciw”, 16 głosów „wstrzymujących się”, Pani M. W. - 76 głosów „za”, 5 głosów „przeciw”, 3 głosy „wstrzymujące się”, Pani E. Z. - 42 głosy „za”, 20 głosów „przeciw”, 22 głosy „wstrzymujące się”.

Zespół postanowił bezwzględną większością głosów rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie M. K. (2 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący się”), R. Ś. (2 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący się”), J. Ś. (3 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”) i P. U. (3 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”) do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...). Pozostali kandydaci nie uzyskali bezwzględnej liczby głosów, w tym również skarżący w niniejszej sprawie J. J. (0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 3 głosy „wstrzymujące się”). W uzasadnieniu stanowiska zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa wskazał, że wysokie, wyróżniające i odpowiadające wymogom orzekania w sądzie apelacyjnym kwalifikacje posiadają M. K., Pan R. Ś., Pan J. Ś. i Pan P. U.

Podejmując uchwałę, Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że kandydaci biorący udział w konkursie spełniają wymagania ustawowe określone w art. 64 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 23 ze zm.). Podkreślono, iż Rada podejmując uchwałę kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i uwzględniła uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, oceny ze studiów i egzaminu zawodowego oraz wyniki głosowania Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...). Rada podzieliła stanowisko Zespołu członków odnośnie kandydatur M. K., J. Ś., P. U. oraz uznała, że z wnioskiem o powołanie zostanie przedstawiona także kandydatura M. M. W ocenie Rady pozostali kandydaci, w tym również skarżący w niniejszej sprawie J. J., nie wypełniają ocenianych łącznie, kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS w stopniu

uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP wniosków o ich powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego.

Opiniując kandydaturę skarżącej J. J. w uzasadnieniu uchwały wskazano, że urodziła się 5 grudnia 1971 r. w Ł. W 1995 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu (...), uzyskując tytuł magistra z oceną bardzo dobrą. Po odbyciu w latach 1995-1997 aplikacji sądowej w okręgu Sądu Wojewódzkiego w S., we wrześniu 1997 r. złożyła egzamin sędziowski z oceną bardzo dobrą. Decyzją Ministra Sprawiedliwości z dniem 1 stycznia 1998 r. została mianowana asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w R. Orzekała w Wydziale Cywilnym, a także dodatkowo w Wydziale Ksiąg Wieczystych (od 1 stycznia 1998 r. do 30 września 1998 r.) i w Wydziale Rodzinnym i Nieletnich (od 1 lutego 1999 r.) tego Sądu. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 września 1999 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w R., w którym orzekała w Wydziale Ksiąg Wieczystych i w sprawach cywilnych. Od 1 maja 2000 r. do 31 października 2000 r. pełniła obowiązki Przewodniczącej Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w R., a od 1 listopada 2000 r. do 28 lutego 2005 r. sprawowała funkcję Przewodniczącej I Wydziału Cywilnego tego Sądu. Od 9 stycznia 2001 r. pełniła obowiązki Prezesa Sądu Rejonowego w R., a z dniem 1 marca 2001 r. została powołana na to stanowisko, na okres czterech lat. W 2004 r. ukończyła z wynikiem bardzo dobrym studia podyplomowe w zakresie prawa europejskiego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu (...). Na podstawie decyzji Ministra Sprawiedliwości od 20 stycznia 2005 r. do 19 stycznia 2007 r. została delegowana do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Ł. Orzekała w XIII Wydziale Cywilnym Zamiejscowym Sądu Okręgowego w Ł. z siedzibą w S., początkowo w wymiarze czterech sesji w miesiącu, a od 1 marca 2005 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2006 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Ł. Orzekała nadal w XIII Wydziale Cywilnym Zamiejscowym Sądu Okręgowego w Ł. z siedzibą w S. Z dniem 1 stycznia 2010 r. została przeniesiona do wykonywania obowiązków służbowych w pełnym wymiarze w I Wydziale Cywilnym Sądu Okręgowego w Ł. W latach 2014-2018, na podstawie decyzji

Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...), wielokrotnie orzekała w ramach delegacji na jednodniowych sesjach w I Wydziale Cywilnym tego Sądu. Z dniem 28 marca 2017 r. została powołana do pełnienia funkcji wizytatora Sądu Okręgowego w Ł. do spraw cywilnych, rodzinnych i nieletnich, na okres czterech lat i przeniesiona do wykonywania obowiązków służbowych w XI Wydziale Wizytacyjnym tego Sądu. Z dniem 1 kwietnia 2017 r. została przeniesiona do wykonywania obowiązków orzeczniczych w XIII Wydziale Gospodarczym Odwoławczym Sądu Okręgowego w Ł. Kandydatka podnosi kwalifikacje przez uczestnictwo w szkoleniach, organizowanych między innymi przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury. Ocenę kwalifikacji Pani J. J. sporządziła Pani B. W. - sędzia wizytator Sądu Apelacyjnego w (...), która stwierdziła, że kandydatka posiada bardzo dobrą znajomość prawa cywilnego materialnego i procesowego oraz umiejętność stosowania prawa w praktyce. Wypracowana przez opiniowaną technika pracy sędziowskiej pozostaje na wysokim poziomie. Dostrzega ona istotę problematyki prawnej rozstrzyganych spraw. Jest osobą sumienną, rzetelną, pracowitą i obowiązkową.

Powierzone obowiązki wykonuje z zaangażowaniem, a terminowość sporządzania przez nią uzasadnień należy ocenić jako bardzo dobrą. Poziom jej orzecznictwa, potwierdzony wskaźnikami stabilności jest wysoki, a pozytywnie o jakości pracy świadczą także wyniki badań statystycznych. Sędzia wizytator dodała, że analiza spraw, w których Pani J. J. była sprawozdawcą w trakcie delegowania do pełnienia obowiązków sędziego w I Wydziale Cywilnym Sądu Apelacyjnego w (...) wskazuje na bardzo dobre przygotowanie do rozpoznawania występujących w nich problemów zarówno o charakterze procesowym, jak i materialnoprawnym oraz dowodzi szerokiej znajomości przepisów prawa i umiejętności ich stosowania w praktyce sądowej, a także opanowania techniki pracy sędziego orzekającego w drugiej instancji. W konkluzji sędzia wizytator wyraziła pogląd, że biorąc pod uwagę powyższe oraz uwzględniając doświadczenie zawodowe wynikające z dwudziestoletniego stażu pracy orzeczniczej Pani J. J., należy stwierdzić, że posiada ona wiedzę i przygotowanie zawodowe uzasadniające przedstawienie jej kandydatury na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w (...).

Odwołująca się zaskarżyła uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa w całości w

pkt 1 oraz w części w pkt 2 w zakresie, w jakim KRS postanowiła nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie Pani J. J. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...).

W odwołaniu skarżąca zarzuciła uchwale Krajowej Rady Sądownictwa:

1) naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS), to jest:

a) art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 1 oraz art. 34 ust. 1-3 ustawy o KRS. w związku z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 załącznika do uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa („Regulamin”) poprzez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołu oraz podjęcia Uchwały, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespół) nie była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej rady, to jest powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym do opiniowania i rekomendowania kandydatów (w ramach zespołu), głosowania i w efekcie podejmowania Uchwały;

b) art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w związku z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS w związku z § 18 ust. 1-11 Regulaminu poprzez:

- dokonanie oceny kandydatury skarżącej bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji skarżącej i konkurujących z nią kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, - brak określenia i rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie;

- brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe, a także niezastosowanie części ustawowych kryteriów oceny kandydatur;

- niewskazanie precyzyjnych kryteriów, jakimi kierowano się przy wyborze kandydatów rekomendowanych, a następnie przedstawionych Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i kandydatów, którzy nie uzyskali takiej rekomendacji, a w konsekwencji nie zostali przedstawieni Prezydentowi RP, w tym kandydatury skarżącej;

- oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo dostępu do nich w oparciu o posiadany materiał dowodowy;

- przyjęcie stanowiska zespołu oraz podjęcie Uchwały mimo niewykorzystania wszelkich (a nawet większości) przewidzianych prawem możliwości służących (i) dokonaniu oceny, według jednolitych kryteriów, kandydatur wszystkich osób uczestniczących w konkursie oraz (ii) wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości;

- przypisanie zbyt dużego znaczenia przy podejmowaniu uchwały stanowisku zespołu rekomendującego kandydatury Radzie, o czym świadczy powielenie argumentacji w części uzasadnienia uchwały omawiającego stanowiska zespołu i Rady, co skutkowało wydaniem uchwały o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków M. K., M. M., J. Ś. i P. U. o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...), a nieprzedstawieniu wniosku skarżącej o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...);

c) art. 42 ust. 1 ustawy o KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatur skarżącej i części uczestników w sposób uniemożliwiający poznanie motywów podjęcia Uchwały, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie, których Rada uznała, że kandydatura Skarżącej jest gorsza od kandydatur Uczestników wskazanych w punkcie 1. skarżonej Uchwały w obecnej procedurze konkursowej;

d) art. 43 ust. 2 w związku z art. 44 ust. 1 i 1b ustawy o KRS w związku z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1, art. 60, art. 77 ust. 2 i art. 173 Konstytucji RP poprzez pozbawienie skarżącej efektywnej (skutecznej) kontroli sądowej uchwały w zakresie ubiegania się o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) w obecnej procedurze konkursowej, prowadzonej na podstawie obwieszczenia w niniejszym postępowaniu;

2) obrazę prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS) w postaci:

a) art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 1 ld ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust.li 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 Regulaminu, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, to jest wydanie zaskarżonej Uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, to jest powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP oraz wyżej wskazanymi przepisami u.k.r.s., w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym do opiniowania i rekomendowania kandydatów (w ramach zespołu), głosowania i w efekcie podejmowania uchwały;

b) art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, to jest brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiono wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) sędziów wskazanych w punkcie 1. skarżonej uchwały, a nie wniosek skarżącej kandydatki;

c) art. 19 ust. 1 zdanie 2 w zw. z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. („TUE”) oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej („KPP”) poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że nie zostaje naruszona zasada państwa prawnego oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie sądów powszechnych, w tym sądów apelacyjnych, powoływani są na wniosek KRS, której członków sędziów wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tys. obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia

powyższych przepisów, determinująca również interpretację oraz stosowanie prawa krajowego, powinna być taka, że opisany wyżej sposób kształtowania Rady zwiększa wpływ Parlamentu na jej działalność oraz wpływa niekorzystnie na jej niezależność, w związku z czym skład sądu wybrany przez tak ukształtowaną Radę nie spełnia warunku dotyczącego niezawisłości sądu, jak wymaga tego art. 19 ust. 1 zdanie 2. w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP.

Powołując się na powyższe zarzuty odwołująca się wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w punkcie 1 w całości oraz w punkcie 2 w zakresie nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie J. J. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) i przekazanie wniosków sędziów wymienionych w punkcie 1 uchwały oraz wniosku J. J. o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

Z ostrożności procesowej skarżąca wniosła o przyjęcie odwołania do rozpoznania, choć stoi ona na stanowisku, że w przedmiotowej sprawie wymóg określony w art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie ma zastosowania.

W odpowiedzi Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o oddalenie odwołania w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko-radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej determinuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w

granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania. Z art. 398³ § 1 k.p.c. wynika, że odwołanie można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub też na podstawie naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Z art. 398³ § 3 k.p.c. wynika ponadto, że podstawą odwołania nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Reguł tych nie zmienia art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, który ogólnie stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym, jak i z przepisami postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; wyrok Sądu Najwyższego z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2014 r., III KRS 45/14).

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że Sąd Najwyższy powinien wykonywać jedynie formalną kontrolę stosowania przez KRS reguł postępowania dotyczących przestrzegania przez Radę przyjętych kryteriów i procedur postępowania (uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 8/19; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16). Stanowisko to zostało potwierdzone w wyroku pełnego składu Trybunału Konstytucyjnego z 15 grudnia 1999 r., P 6/99 wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 29 listopada 2007 r., SK 43/06 oraz w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06, w którym Trybunał Konstytucyjny podkreślił dodatkowo, że ani szczególna konstytucyjna pozycja ustrojowa KRS, ani fakt, że w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, nie odbierają postępowaniu przed Radą w sprawach indywidualnych, dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie, charakteru postępowania, którego przedmiotem jest sprawa w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego precyzuje się, że kontrola Sądu Najwyższego obejmuje w szczególności ocenę, czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej (kandydatów do objęcia wakującego stanowiska sędziowskiego) zastosowała przejrzyste, jednolite i

sprawiedliwe kryteria selekcyjne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17).

W postanowieniu Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 grudnia 2017 r., I OSK 857/17 wyjaśniono, że powołanie sędziego przez Prezydenta RP jest aktem prawa ustrojowego polegającym na kształtowaniu składu osobowego władzy sądowniczej, regulowanym normami Konstytucji RP (NSA powołał się tu na wyrok TK z 5 czerwca 2012 r., K 18/09; postanowienie TK z 19 czerwca 2012 r., SK 37/08; postanowienie NSA z 9 października 2012 r., I OSK 1874/12, I OSK 1875/12). Jest to rozstrzygnięcie dyskrecjonalne Prezydenta, mieszczące się w zakresie jego osobistej prerogatywy, w sferze jego wyłącznej gestii i odpowiedzialności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2009 r., III KRS 9/08). Między Prezydentem a osobą, co do której został przedstawiony przez KRS wniosek o powołanie sędziego nie ma stosunku administracyjnoprawnego. Stosunku administracyjnoprawnego nie ma także między Krajową Radą Sądownictwa a Prezydentem RP. Akty wydawane przez Krajową Radą Sądownictwa (w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie sędziego) oraz przez Prezydenta (postanowienie o powołaniu sędziego) są wykonaniem odmiennych kompetencji obu organów. Prezydent nie jest związany wnioskiem Krajowej Rady Sądownictwa. W zakresie, w jakim Prezydent RP działa jako głowa Państwa Polskiego, symbolizując majestat Państwa, jego suwerenność, wykracza poza sfery działalności administracyjnej.

Krajowa Rada Sądownictwa w postępowaniu nominacyjnym ma kompetencję do: 1) nierekomendowania żadnego z kandydatów; 2) rekomendowania kandydatów na część z wolnych stanowisk; 3) rekomendowania tylu kandydatów ile wolnych stanowisk; 4) rekomendowania kandydatów w liczbie przekraczającej liczbę wolnych stanowisk, spełniających warunki ustawowe. Możliwość nierekomendowania przez KRS żadnego z kandydatów albo niektórych z kandydatów znajduje potwierdzenie nie tylko w konstytucyjnych zadaniach i pozycji ustrojowej Rady, ale także w orzecznictwie Sąd Najwyższego (wyrok Sądu Najwyższego z 11 marca 2014 r., III KRS 3/14; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2013 r., III KRS 215/13; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2015 r., III KRS 35/15). W orzecznictwie Sądu Najwyższego potwierdzono także

kompetencję Rady do wystąpienia z wnioskiem do Prezydenta RP o powołanie na urząd sędziego większej liczby kandydatów aniżeli liczba miejsc do obsadzenia. Biorąc pod uwagę charakter kompetencji Prezydenta określonej w art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP, Sąd Najwyższy podkreśla, że Prezydent RP, w ramach swojej prerogatywy, powołuje kandydata na urząd sędziego. Krajowa Rada Sądownictwa, dokonując oceny kandydatów nie może z jednej strony naruszać prawa kandydatów określonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji, z drugiej zaś wskazanej wyżej konstytucyjnej kompetencji Prezydenta. W sytuacji zatem, gdy Rada dojdzie do przekonania, iż ustawowe warunki konieczne, a zarazem wystarczające do powołania kandydata na urząd sędziego spełnia większa liczba kandydatów aniżeli liczba stanowisk do obsadzenia, powinna ich wszystkich przedstawić w rekomendacji (wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2009 r., III KRS 9/08).

Odnosząc powyższe ustalenia do zarzutów sformułowanych w niniejszej sprawie, należy w pierwszej kolejności stwierdzić, że najdalej idący zarzut odwołania, zgodnie z którym Rada błędnie przyjęła, że doszło do skutecznego podjęcia uchwały przez Radę, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespół) nie była nienależycie obsadzona z powodów konstytucyjnych, nie jest uzasadniony. W wyroku z 25 marca 2019 r., K 12/18 Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o KRS jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w zw. z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma moc powszechnie obowiązującą i jest ostateczny. Wiąże on zatem także Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy nie uwzględnił również zarzutu pozbawienia odwołującej się efektywnej (skutecznej) kontroli sądowej uchwały w zakresie ubiegania się o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) w obecnej procedurze konkursowej. Zarzut ten nie został w pogłębiony sposób uzasadniony, a treść niniejszego orzeczenia wskazuje na jego oczywistą bezzasadność.

Niewątpliwie zasadny jest zarzut odwołującej się, zgodnie z którym zaskarżona uchwała nie zawiera dostatecznego uzasadnienia umożliwiającego

stwierdzenie dlaczego Rada negatywnie zaopiniowała jej kandydaturę. Pomimo powołania się przez Radę na dość ogólne stwierdzenie dotyczące całokształtu okoliczności sprawy, a w szczególności ocenianych łącznie: kwalifikacji kandydatów oraz ich doświadczenia zawodowego, KRS nie wyjaśniła jakie kryteria w istocie zdecydowały o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie M. K., M. M., J. Ś. i P. U. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) (pkt 1 uchwały), a jakie kryteria wyboru wymienione w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS zdecydowały o nie przedstawieniu wniosku o powołanie odwołującej się do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) (pkt 2 uchwały). Niewyjaśnienie sposobu zastosowania kryteriów ustawowych w stosunku do odwołującej się uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę zgodności z prawem materialnym zaskarżonej uchwały, co uzasadnia jej uchylenie w punkcie 2 w części odnoszącej się do odwołującej się oraz przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy nie może bowiem zastępować Rady w ocenie kandydata i sposobie zastosowania ustawowych kryteriów jego nominacji (podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.